

THE LEGALITY OF THE „SHARE” IN THE BILLING OF THE PUBLIC WATER SUPPLY AND SEWAGE SERVICE

Liliana BELECCIU

Doctor of Law, Associate Professor, Academy „Ștefan cel Mare” of the Ministry of Internal Affairs, Chisinau, Republic of Moldova

email: lilianabelecciu@yahoo.com

<https://orcid.org/0000-0003-4134-6983>

The public water supply and sewerage service includes the totality of activities of public utility and general economic and social interest carried out for the purpose of the collection, treatment, transportation, storage and distribution of drinking water on the territory of the administrative-territorial unit, as well as for the purpose of the collection and purification of wastewater. This service is regulated, in particular, by the Law on public water supply and sewerage service No. 303/2013. The object of the law represents the creation of the legal framework for the establishment, organization, operation, regulation and monitoring of the public drinking water supply and sewerage service in the conditions of accessibility, availability, reliability, continuity, competitiveness, transparency, respecting quality, safety and environmental protection. Everything that exceeds these activities is not subject to the regulation of the Law No. 303/2013. And the application of the “share” is an illegal activity that is punishable in accordance with the legislation in force.

Keywords: public service, water, sewerage, share, environmental protection.

LEGALITATEA «COTEI-PĂRȚI» ÎN FACTURAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare este un serviciu vital pentru populație (atât pentru persoanele fizice, cât și cele juridice). Acesta cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuirii apei potabile pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, precum și în scopul colectării și epurării apelor uzate. Serviciul este reglementat, în special, de Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013. Obiectul legii reprezintă crearea cadrului legal pentru înființarea, organizarea, funcționarea, reglementarea și monitorizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului. Tot ce excede acestor activități, nu face obiectul de reglementare a Legii nr. 303/2013. Iar aplicarea “cotei părți” este o activitate ilegală care se pedepsește în conformitate cu legislația în vigoare.

Cuvinte-cheie: serviciu public, apă, canalizare, cotă-parte, protecția mediului.

LA LÉGALITÉ DE LA «QUOTE-PART» DANS LA FACTURATION DU SERVICE PUBLIC D'EAU ET D'ASSAINISSEMENT

Le service public d'approvisionnement en eau et d'assainissement comprend toutes les activités d'utilité publique et d'intérêt économique et sociale générale effectuées aux fins de captage, de traitement, de transport, de stockage et de distribution de l'eau potable sur le territoire de l'unité administrative-territoriale, ainsi qu'aux fins de collecte et de l'épuration des eaux usées. Ce service est réglementé, notamment, par la Loi sur le service public d'approvisionnement en eau et d'assainissement n°303/2013. L'objet de la Loi est la création du cadre juridique pour l'établissement, l'organisation, le fonctionnement, la réglementation et la surveillance du service public d'approvisionnement en eau potable et d'assainissement

dans des conditions d'accessibilité, de disponibilité, de fiabilité, de continuité, de compétitivité, de transparence, en respectant les normes de qualité, de sécurité et de protection de l'environnement. Tout ce qui dépasse ces activités n'est pas soumis à la réglementation de la Loi n°303/2013. Et l'application de la «quote-part» est une activité illégale qui est punissable conformément à la législation en vigueur.

Mots-clés: Service public, l'eau, l'assainissement, la quote-part, la protection de l'environnement.

ЗАКОННОСТЬ «ДОЛИ» В СЧЕТАХ ОБЩЕСТВЕННОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Служба общественного водоснабжения и канализации включает в себя все виды деятельности коммунального общэкономического и социального значения, осуществляемые с целью сбора, обработки, транспортировки, хранения и распределения питьевой воды на территории административно-территориальной единицы, а также для сбора и очистки сточных вод. Данная услуга регламентируется, в частности, Законом №. 303/2013 о коммунальном водоснабжении и канализации. Целью закона является создание правовой основы для образования, организации, функционирования, регулирования и мониторинга коммунальных служб питьевого водоснабжения и канализации в условиях доступности, надежности, непрерывности, конкурентоспособности, прозрачности, соблюдения качества, безопасности и охраны окружающей среды. Все, что выходит за рамки перечисленных видов деятельности, не регламентируется Законом No. 303/2013. А применение «доли» - это незаконная деятельность, преследуемая согласно действующему законодательству.

Ключевые слова: коммунальная служба, вода, канализация, доля, охрана окружающей среды.

Introducere

Ultima modificare a Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013 a reprezentat o revizuire și completare pe cât de inovativă, pe atât de necesară a cadrului legal care reglementează acest sector. Astfel, și-a găsit reflectare în lege aspecte privind politica națională de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare; regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare; redevența achitată pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public/ privat al unității administrativ-teritoriale; tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii; Fondul de dezvoltare etc.

Prin aceeași lege, a fost modificat, inclusiv art. 29 alin. (2) din Legea 303/2013, care reglementează facturarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative unde contractele de furnizare/prestare a serviciului sunt încheiate de operator cu administratorul blocului locativ.

Reglementările privind distribuirea diferenței între volumul înregistrat de contorul de

la bransamentul blocului locativ și suma tuturor contoarelor instalate în apartamente, așa numita “cota parte” au fost abrogate. Distribuția pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ se va efectua în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și ne comunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, care va fi aprobat de Guvern.

Temeiul acestei modificări are la bază obiectul de reglementare a Legii nr. 303/2013, și anume activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin intermediul sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare construite pe domeniul public al unității administrativ-teritoriale, până la limita de proprietate. Astfel, raporturile privind furnizarea/prestarea serviciului pe proprietatea privată exced cadrul legal al Legii nr. 303/2013.

În detrimentul acestor modificări, întreprinderile municipale de gestionare a fondului locativ au continuat calcularea și încasarea “cotei-părți” la facturarea serviciului de ali-

mentare cu apă și de canalizare în blocurile locative¹.

Acest fapt poate fi dedus și din numărul petițiilor depuse la Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței. Autoritatea ne-a comunicat că dintre nemulțumirile consumatorilor privind furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, cel mai des semnalate se referă la «cota parte». Consumatorii își exprimă nemulțumirea privind achitarea acesteia, în contextul deținerii unor contoare de apă verificate metrologic.

Metodologia de cercetare științifică folosită. În procesul de elaborare a studiului dat am folosit mai multe metode de cercetare științifică cum ar fi: cele generale (sau comune) și speciale. De remarcat faptul că cea mai mare parte a problemelor speciale ale științelor naturale și chiar unele etape de cercetare necesită utilizarea de metode speciale de soluționare. Din metodele generale de cercetare științifică am folosit:

- 1) metodele empirice de cercetare (observarea, comparația,);
- 2) metodele utilizate atât la nivel de cercetare empirică cât și teoretică (abstractizarea, analiza și sinteza, inducția și deducția, modelarea);
- 3) metodele teoretice de cercetare (ascensiunea de la abstract la concret).

Particularitățile serviciului public de alimentare cu apă și canalizare

Întâmplător sau nu, în toamna anului 2020, un grup de deputați au înregistrat un proiect de lege cu privire la modificarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare nr. 303/2013 (inițiativa legislativă nr. 462 din 24.11.2020). Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în scopul îmbunătățirii reglementărilor relațiilor dintre

¹ A se vedea în acest sens: <https://anre.md/cota-parte-la-apa-este-ilegala-gestionarii-risca-sa-fie-sanctionati-pentru-exces-de-putere-sau-depasirea-atributiilor-de-serviciu-3-77>

operator și consumatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. În fundamentare se arată că la ora actuală, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare practică încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public cu administratorii blocurilor locative, iar facturarea are loc în baza indicilor contorului comun instalat la branșamentul blocului. Toate acestea în condițiile în care consumatorii finali au instalate contoare individuale, verificate metrologic conform cerințelor prevăzute de Legea metrologiei nr. 19/2016.

Deși în partea finală a notei informative este specificat că modificările propuse vor asigura respectarea drepturilor consumatorilor persoane fizice și vor diminua abuzurile ce pot veni din partea administratorilor blocurilor locative, autorii proiectului de lege nu sesizează că acestea sunt raporturi de drept privat, reglementate prin alte acte normative, nicidecum prin Legea nr. 303/2013.

Pentru o mai bună înțelegere a modului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, a dreptului și obligației operatorului de a furniza/presta acest serviciu vital, în continuare vom prezenta cele mai importante reglementări legale stabilite în Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2013, serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuirii apei potabile sau tehnologice la toți consumatorii de pe teritoriul unei sau al mai multor localități, precum și în scopul colectării, transportului, epurării și evacuării apelor uzate.

Menționăm că serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare face parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunală

organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți consumatorii de pe teritoriul localității.

Acest serviciu public are 2 componente:

a) *serviciul public de alimentare cu apă*, reprezentând totalitatea activităților necesare pentru: captarea apei brute din surse de suprafață sau subterane; tratarea apei brute; transportarea apei potabile și/sau tehnologice; înmagazinarea apei; distribuția apei potabile și/sau tehnologice;

b) *serviciul public de canalizare*, reprezentând totalitatea activităților necesare pentru: colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori la stațiile de epurare; epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar.

În Republica Moldova aceste 2 componente ale serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt asigurate de către un singur operator (este cazul a peste 80% din operatorii apă-canal). Însă, este posibilă și separarea acestora, existând *operatori care vor furniza doar serviciul public de alimentare cu apă* (spre exemplu: Întreprinderea Municipală «Apă-canal Bălți»); operatorii din comune și sate unde este organizat doar serviciul de alimentare cu apă), *operatori care vor presta doar serviciul public de canalizare* (spre exemplu, SRL «GLORIN Engeneering» Bălți), *operatori care vor asigura doar anumite activități din cadrul acestor servicii* (spre exemplu, Întreprinderea de Stat «Acva-Nord» care asigură doar captarea apei brute, tratarea și transportarea apei potabile).

În temeiul principiilor constituționale² - autonomiei locale și descentralizării serviciilor publice - competența privind înființarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aparține autorităților publice locale. Astfel, autoritățile deliberative (consiliile locale/

² Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1 din 12.08.1994.

consiliile orășenești) ale unităților administrativ-teritoriale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică din infrastructura tehnico-edilitară a unităților administrativ-teritoriale aferente acestui serviciu³.

În cazul constatării unor necesități imperioase în asigurarea acestui serviciu vital la nivelul unității administrativ-teritoriale, autoritatea publică locală va demara procedura privind înființarea acestuia. La organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, interesul general al localităților și al cetățenilor este prioritar.

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se furnizează/prestează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, denumită sistem public de ali-

³ Principalele competențe ale autorităților publice locale, statuate în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 sunt:

- aprobarea elaborarea și implementarea planurilor proprii de dezvoltare și de funcționare, pe termen scurt, mediu și lung, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu planurile urbanistice generale, cu programele de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale, precum și potrivit angajamentelor internaționale în domeniul de protecție a mediului;

- înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- aprobarea tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare și pentru serviciile auxiliare furnizate de către operatorii consumatorilor, calculate în conformitate cu metodologiile elaborate și aprobate de către Agenție;

- administrarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective;

- delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a bunurilor publice corespunzătoare conform legislației în vigoare;

- contractarea sau garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare a localităților, pentru efectuarea de lucrări noi sau de extinderi, pentru dezvoltarea de capacități, inclusiv pentru reabilitarea, modernizarea și reechiparea sistemelor existente;

- asigură alimentarea cu apă, precum și serviciul de canalizare în situații excepționale; etc.

mentare cu apă și de canalizare. Doar în cazul existenței/demarării activităților privind construcția acestor sisteme, autoritatea publică locală poate înființa serviciul de alimentare cu apă și de canalizare.

Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, statuează art. 13¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2013, sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale. Aceste bunuri au un regim juridic distinct - fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile, nu pot fi depuse ca aport la capitalul societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori.

Sistemele de alimentare cu apă și de canalizare sunt construite pe terenul public al localității, respectiv aparțin domeniului public al acestora, competența de administrare revenind autorităților deliberative (consiliile locale/consiliile orașenești). În cazul finanțării de către persoane fizice sau juridice de drept privat, alte entități, sistemele de alimentare cu apă și de canalizare vor fi transmise în proprietatea unităților administrativ-teritoriale în 2 moduri: fie gratuit, fie contra cost, în una din modalitățile de transmitere în proprietate, reglementate de legislația în vigoare⁴.

⁴ Potrivit art. 19 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13.12.2013, la finalizarea lucrărilor de construcție, instalațiile și rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, situate pe teren public, construite de persoane fizice și/sau de persoane juridice, indiferent de sursa de finanțare, se transmit autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local.

Potrivit acestei prevederi, toate bunurile finanțate sau construite de cetățeni, agenți economici pe teren public, se transmit în proprietatea autorității administrației publice locale sau direct operatorului.

Pentru început atragem atenția asupra unui aspect, care poate crea grave încălcări ale legislației, în ceea ce privește regimul juridic al proprietății publice. Potrivit art. 13¹ din Legea nr. 303 din 13.12.2013, infrastructura de alimentare cu apă și de canalizare până la punctul de delimitare aparține

Prin urmare, aceste bunuri sunt și rămân proprietatea unității administrativ-teritoriale, neputând fi vândute sau privatizate, neputând fi sechestrate pentru datoriile operatorului sau a unității administrativ-teritoriale etc.

Dacă înființarea și organizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare aparține exclusiv autorităților publice locale, atunci gestiunea poate fi organizată în două modalități: *gestiune directă* și *gestiune delegată*.

Modalitatea de gestiune se stabilește prin decizia ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de: natura și starea serviciului; necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate; interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-ter-

domeniului public al unității administrativ-teritoriale. Prin urmare, bunurile aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare construite pe domeniul public trebuie transmise în proprietatea unității administrativ-teritoriale. Ulterior, autoritatea publică locală va transmite aceste bunuri în gestiune operatorilor.

În acest context, se recomandă, transmiterea bunurilor construite pe teren public de către persoane fizice și/sau juridice să se facă în proprietatea autorităților publice locale, nicidecum în proprietatea operatorilor.

De asemenea, menționăm că, inițial, acest articol prevedea și modul de transmitere, anume cu titlu gratuit, fără vreo recompensă din partea administrației publice sau de la operator. Însă, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 30 din 01.11.2016, sintagma „*gratuit la balanța*” a fost declarată neconstituțională.

În prezent, în Parlamentul Republicii Moldova este în examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 256 din 25.07.2017, care va clarifica anumite aspecte privind modul de transmitere în proprietate către autoritățile publice locale a bunurilor construite de cetățeni, agenți economici etc.

Astfel, art. 19 alin. (4) se propune a fi modificat și completat cu alin. (4)¹ după cum urmează:

(4) *”Bunurile finanțate și/sau construite de persoane fizice și/sau juridice pe teren public, reprezentând sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare, se transmit în proprietatea unității administrativ-teritoriale, în temeiul unui act juridic reglementat de legislația în vigoare.”*

(4)¹ *”Bunurile pot fi transmise cu titlu gratuit sau cu titlu oneros, în funcție de modalitatea de transmitere convenită între părți. În cazul transmiterii cu titlu oneros, recompensarea se va face la valoarea reală a bunurilor, demonstrată prin acte justificative, fiind stabilită prin acordul părților sau prin hotărârea instanței de judecată. Până la transmiterea bunurilor în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau demararea acestor proceduri prin semnarea actelor juridice corespunzătoare, operatorul nu are dreptul să furnizeze presteze serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prin aceste bunuri.”*

ritoriale; mărimea și complexitatea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

În cadrul *gestiunii directe*, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor structuri ale autorităților administrației publice locale, care pot fi:

a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local al unității administrativ-teritoriale;

b) entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

Cu referință la *gestiunea delegată*, - este modalitatea de management prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori, dreptul de furnizare/prestare a serviciului sau a unei componente a acestuia, în baza unui contract de delegare a gestiunii⁵. Delegarea gestiunii serviciului implică operarea propriu-zisă a serviciului, concesiunea

⁵ Contractul de delegare a gestiunii serviciilor este documentul, încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator/unor operatori, care acționează pe riscul și răspunderea proprie, dreptul și obligația de a furniza / presta serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, integral sau, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului furnizat/prestat sau activității efectuate, în schimbul unei redevențe. Din momentul intrării în vigoare, contractul de delegare a gestiunii serviciului devine obligatoriu pentru părțile semnate.

Obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare îl constituie: dreptul exclusiv de a furniza/presta serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul ariei de competență teritorială a autorității publice; dreptul exclusiv de a exploata, întreține și administra bunurile delegate, precum și investițiile privind reabilitarea și dezvoltarea acestora.

Astfel, contractul de delegare a gestiunii este principalul document între părțile semnate, unde sunt enumerate drepturile și obligațiile autorității publice locale, pe de o parte, și ale operatorului, pe de altă parte, privind organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

sistemului public aferent serviciului delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și de a exploata sistemul respectiv.

Conform art. 13 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13.12.2013, procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii sunt *licitația publică* și *negocierea directă*, organizate în baza Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată de Guvern.

Indiferent de modalitatea de gestiune aleasă, autoritățile publice locale prin decizia privind darea în administrare (gestiune directă)/decizia privind atribuirea și încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciului (gestiunea delegată) abilitază operatorul să furnizeze/presteze serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pe teritoriul unității administrativ-teritoriale. Astfel, operatorul are dreptul și obligația să asigure serviciul prin intermediul sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a autorității publice locale, adică până la limita de proprietate public/privat.

Autoritatea publică locală nu deține competențe privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe proprietatea privată a consumatorilor.

Această limită este stabilită prin punctul de delimitare, reprezentând acel loc în care instalația interioară de apă și/sau de canalizare a consumatorului se conectează la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare. La casele de locuit individuale, punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din contorul instalat în căminul de branșare, amplasat în limita teritoriului consumatorului. La blocurile locative, punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din contorul instalat în subsolul blocului locativ. Pentru rețelele de canalizare, punctul de delimitare este căminul de racord la rețeaua publică în sensul de scurgere a apei uzate.

După punctul de delimitare, consumatorul este responsabil de întreținerea rețelelor interioare de apă/canalizare, respectiv de calitatea servi-

ciului dat. Fiind vorba de proprietatea privată a consumatorilor, aceste aspecte sunt reglementate de normele dreptului de proprietate privată.

Dacă în cazul caselor de locuit totul este clar, atunci apar foarte multe întrebări privind asigurarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul blocurilor locative. La clădirile cu mai multe etaje sau apartamente, pe lângă spațiile locative, există anumite părți din clădire, care nu pot fi folosite decât în comun, reprezentând proprietatea comună a tuturor locatarilor. Dacă prin lege sau prin act juridic nu se prevede altfel, sunt asemenea părți comune, terenul pe care se află clădirea, acoperișul, terasele, scările și casa scârilor, holurile, subsolul, ascensoarele, instalațiile de apă și canalizare, electrice, de telecomunicații, de încălzire și de gaze, alte asemenea părți și alte bunuri care, potrivit legii sau voinței părților sunt de folosință comună.

Caracteristic proprietății comune este faptul că părțile comune aparțin simultan și concomitent tuturor proprietarilor, fiecare dintre aceștia având numai o cotă-parte ideală și abstractă, fără ca bunurile să fie fracționate efectiv.

În temeiul acestui drept, coproprietarii au obligația să suporte cheltuielile de întreținere, folosință, reparații, conservare a părților comune din blocul locativ proporțional cu cota-parte din drept care revine fiecăruia.

Raporturile care se stabilesc între coproprietari privind proprietatea comună pe cote-părți, modul de întreținere și exploatare a părților comune precum și modul de furnizare/prestare a serviciilor publice în interiorul condominiului fac obiectul de reglementare a Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000.

Revenind la serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 913/2000, punctele de delimitare a instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor publice sunt:

a) la rețelele de alimentare cu apă – ieșirea din contorul instalat în subsolul blocului locativ conform avizului de branșare eliberat de către operatorul de serviciu;

b) la rețelele de canalizare – căminul de record la rețeaua publică în sensul de scurgere a apei uzate.

Prin urmare, raporturile privind furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în interiorul blocului locativ, după punctul de delimitare, trebuie să fie punctate în Legea nr. 913/2000 și desfășurate într-un Regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern.

Concluzii

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuirii apei potabile pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, precum și în scopul colectării și epurării apelor uzate. Acest serviciu este reglementat, în special, de Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013. Obiectul legii reprezintă crearea cadrului legal pentru înființarea, organizarea, funcționarea, reglementarea și monitorizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului. Tot ce excede acestor activități, nu face obiectul de reglementare a Legii nr. 303/2013. Iar aplicarea "cotei-părți" este o activitate ilegală care se pedepsește în conformitate cu legislația în vigoare.

Bibliografie

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1 din 12.08.1994.
2. Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 60-65 art. 123 din 14-03-2014
3. <https://anre.md/cota-parte-la-apa-este-ilegala-gestionarii-risca-sa-fie-sanctionati-pentru-exces-de-putere-sau-depasirea-atributiilor-de-serviciu-3-77>.